

58. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 2. Oktober 1914.

Overvintringsforsøg med Kaalroer.

Forsøgene er udførte i de fire Vintre 1909—13 paa Gaarde ved Studsgaard Forsøgsstation samt ved Varde og Holstebro.

De i 1906 afsluttede Overvintringsforsøg godtgjorde, at Opbevaring af Runkelroer i store, brede Kuler, dækkede foroven med Tang (Storkuler), og i tagformede Kuler giver mindre Tørstofvind ved Overvintringen end Opbevaring i Roehus. Af de nu afsluttede Overvintringsforsøg fremgaar det, at det samme gælder Kaalroer. For en Kaalroefgrøde paa 75 hkg Tørstof pr. ha (ca. 82 Centner Tørstof pr. Td. Ld.) viste Forsøgene ved Overvintring til midt i Marts i Storkule et Tab af 9 hkg Tørstof, i tagformet Kule 10 hkg, men i Roehus over 17 hkg Tørstof. Ifølge Forsøgene er der dog intet til Hinder for at bruge smaa Roehuse ved Foderloen til Opbevaring af Roer i kortere Tid.

Tabet ved Overvintring af Kaalroer er noget større end Tabet ved Overvintring af Runkelroer, og navnlig efter Januar giver dette sig tydeligt til Kende. Grunden hertil er, at Raaddenskabssvindet hen imod Foraaret er meget større i Kaalroekulerne end i Runkelroekulerne; men ogsaa det direkte Tørstofvind, foraarsaget ved Roernes Livsvirksomhed i Kulerne, viser sig at være lidt større hos Kaalroer end hos Runkelroer.

Ved Valget mellem Storkule og tagformet Kule maa det tages i Betragtning, at Storkulen foruden det lidt mindre Overvintringstab tillige har den Fordel, at den er billigere at dække og afdække end den tagformede Kule. Paa den anden Side trænger Frostene lettere ned i Storkulen end i den tagformede Kule, og har man ikke let Adgang til Lyng, Tang, Smaafoder eller et andet passende Materiale til Dækning af Storkulen foroven, er den tagformede Kule at foretrække. Med Hensyn til Dækkemaaden viste Forsøgene, at Overvintringstabet i den tagformede Kule bliver mindst, naar Kulen dækkes straks paa Siderne, men langs Rygningen ikke før i December, saafremt ikke vedholdende Frost gør en tidligere Dækning langs Rygningen nødvendig. Paa Siderne blev Kulen dækket med Jord, langs Rygningen med Lyng.

Jo højere Varmegraden i Kulen var, desto større blev Tabet ved Overvintringen, og det viste sig at være af Betydning, at man ved Ventilation straks fra Efteraaret af sørger for at holde Varmegraden i Kulen saa lav som muligt. Ved Anbringelse af hensigtsmæssige Luftkanaler langs Bunden af Kulen formindskedes Varmegraden med 1—2° C. i de første Maaneder. Den lavere Varmegrad har til Følge, at Livsvirksomheden i Roerne nedstemmes, og Overvintringstabet i Afgrøden fra Efteraaret indtil midt i Marts blev derfor over 2 hkg Tørstof mindre pr. ha i ventileret end i uventileret Storkule og henimod 1½ hkg Tørstof mindre i ventileret, tagformet Kule end i uventileret. Da Roetørstoffet kan ansættes til en Værdi af ca. 9 Kr. pr. hkg, bliver Bekostningen ved Ventileringen uden Betydning i Forhold til det Tab, der lides, hvis Kulerne ikke ventileres. Efter Nytaar blev Ventilerner i Kulerne holdt lukkede, og hvis der forinden indtraadte en Frostperiode, blev Ventilerner lukkede, saalænge den varede.

Naar Kaalroerne optages og nedkules i sidste Halvdel af Oktober, bliver Varmegraden i Kulerne højere, end hvis Optagningen foregaar i første Halvdel af November. Forsøgene viste, at Overvintringstabet i tagformet, uventileret Kule blev ca. 20 hkg Tørstof pr. ha, hvis Roerne optoges midt i Oktober, men kun ca. 10 hkg Tørstof, naar de optoges først i November. Det maa derfor tilraades at opsætte Kaalroernes Optagning saa længe som muligt, og gør Forholdene det nødvendigt at optage dem i Oktober, maa i hvert Fald en Ventilation af Kulerne ikke forsømmes.

Tørstoffabet er jævnt stigende fra Efteraaret til midt i Marts, men hvis man lader Kulerne blive liggende urørte til midt i April, sker der lige saa stort Tab i den sidste Maaned som i hele Overvintringstiden fra Efteraaret til Midten af Marts. Det store Tab i Marts—April skyldes, at der raadner uforholdsmæssig mange Kaalroer i Kulerne. Ved Afdækning af disse midt i Marts i Stedet for midt i April, blev Tabet i den sidste Maaned formindsket til en Tredjedel af, hvad det var, naar Afdækningen først foretoges midt i April. I de Egne, hvor der ikke kan dyrkes Runkelroer, og hvor man derfor er henvist til at fodre med Kaalroer efter Midten af April, er en Afdækning af Kaalroekulen midt i Marts derfor at anbefale.

Ved Temperaturmaaling i Kulerne er man i Stand til at sikre sig imod de større eller mindre Tab, der lides ved, at Roerne tager Varme. Dersom man ved Hjælp af et Stiktermometer hver 3. Dag i den første Maaned, senere en Gang ugentlig, maaler Varmegraden inde i Midten af Kulen, og man straks, saa snart der et eller andet Sted i Kulen begynder at vise sig en Stigning af Temperaturen, foretager en midlertidig Afdækning paa det paagældende Sted, er Faren afværget.

Udførlig Beretning om Forsøgene findes i 21. Bind af Tidsskrift for Planteavl, der kan bestilles i enhver Boghandel for 6 Kr. pr. Bind (ca. 800 Sider). Særtryk af Beretningen kan faas i Boghandelen til en Pris af 60 Øre.